

Florakartlegging i Krogstad-Brumåsan, Lillestrøm

Produsert som gave for Naturvernforbundet i Lillestrøm, etter guidet tur- og kurs i plantekartlegging

Innledning

Det ble i 2025 foretatt to runder florakartlegging i omsøkte prosjektområder øst i Lillestrøm, ved Krogstad og Brumåsan. Dette ble utført som guidet tur og kurs, hvor Simen Hyll Hansen viste fram floraen og kartleggingsmetodikk til representanter fra Naturvernforbundet i Lillestrøm. Uvanlige så vel som vanlige arter ble registrert med felt-PC, og alle funn har blitt lagt inn på artsobservasjoner.no. Første runde ble utført 11. juni, og konsentrerte seg mest om lavereliggende områder nær Brumåsan, hvor den omsøkte skytebanen skal ligge. Tur nummer to ble utført 27. august, og denne gikk til foreslåtte områder for framtidige vindmøller. Under følger detaljer om interessante funn, samt betraktninger rundt områdene i botanisk perspektiv, og til slutt en fullstendig artsliste for kartleggingene. Det er viktig å påpeke at dette notatet utelukkende omtaler områdets verdi for mangfold innen karplanter, og ikke vurderer områdets verdi for andre organismegrupper som sopp, lav, fugl, eller pattedyr. Områdets verdi for friluftsmål diskuteres heller ikke her. Totalt sett ble det gjort 556 observasjoner av 161 forskjellige taksoner, og med få unntak var dette ulike arter. Kun to av disse 161 var rødlistede arter; lind (NT) og veikstarr (VU). Disse omtales videre lengre nede.

Brumåsan, m/ nærliggende områder

Første tur gikk til området rundt Brumåsan. Dette området trues av skytebaneplanene, som vil kunne beslaglegge stor områder og i stor grad påvirke myrodynamikken og hydrologien i området. Særlig er det da myrene i området som trues av dette, og vi konsentrerte oss derfor om å kartlegge myrene og annen våtmark som måtte finnes her. Turen startet til Dammyrene, som på ca. 180 moh ligger godt under marin grense, og derfor potensielt kunne vært rikmyr med kravstore arter. Myra var ikke utpreget rik, men huset noen interessante arter som strengstarr, korallrot (en orkidé), bekkeblom, lappvier, heivier, småtveblad, og vendelrot. Ingen av disse er rødlistet eller spesielt sjeldne, men til sammen indikerer de et rikt og intakt myrsystem som det er verdt å bevare. Siden vi var der 11. juni er det en rekke arter gress og starr som ikke kunne identifiseres. Det finnes nok derfor flere slike *graminoide* arter der enn vi kunne påvise i vår kartlegging.

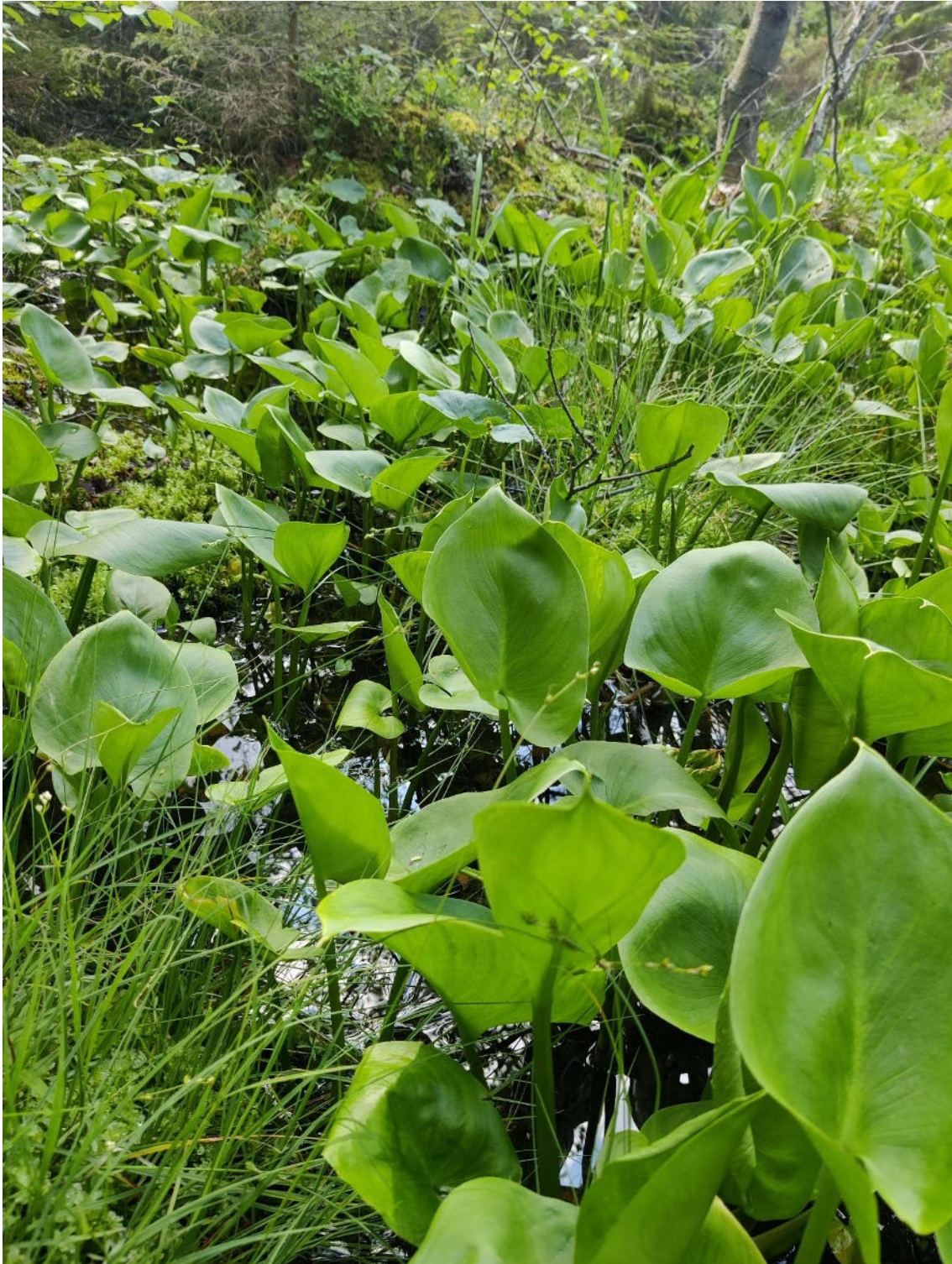
Figur 1. Lappvier lyser opp i landskapet, her fra Dammyrene.

Videre gikk turen oppover til selve Brumåsan. Denne myra er gjennomgående grøfta og økologisk sett totalt rasert. Her var grunnvannstanden senka såpass mye at myra er i ferd med å gro igjen med unge furutrær, og feltsjiktet var dominert av lyngarter som røsslyng og krekling. Store tuer av torvull sto igjen som et minne av myra som en gang var. Botanisk sett har denne myra svært liten verdi.

Langs skogsbilveien oppover i terrenget, nordøst for Brumåsan, kom det en kryssende bekk. Der bekken møtte stien vokste det mye tettegras. Denne arten er slett ikke uvanlig, og i både fjellet og i kystnære strøk finner man arten stort sett overalt på tilstrekkelig fuktige og åpne steder. Her på Østlandet oppfører tettegras seg likevel mer kravstort, og man finner oftest arten kun hvis det er noe baserikt («kalkrikt»). Grunnfjellet her var surt og kalkfattig, og man kunne derfor anta at næringen kom rennende med bekken. Vi valgte derfor å følge denne bekken oppover, og ankom snart en navnløs myr mot nordøst. I denne myra ble vi umiddelbart møtt av både myrkongle og svartor, som henholdsvis indikerer et lunt voksested og næringsrike grunnforhold. Her skjønnte vi at det kunne forekomme spennende funn. Det tok ikke lang tid før en samling strå som minnet om perler på snor fanget oppmerksomheten. Kjapt innså vi at her vokser det veikstarr, en sjelden art i kategori VU – sårbar – på rødlista. Vi brukte den neste timen på å bevege oss oppover og nedover myra for å punktkartlegge denne viktige forekomsten, og kunne påvise en meget kraftig og stor populasjon. Veikstarr opptre oftest fåtallig og over små områder. Her var det hundrevis eller muligens tusenvis av fertile skudd spredt utover et område på nesten 100 meter. Dette er så langt første og eneste kjente forekomst av arten i hele nye Lillestrøm kommune, både i moderne og historisk perspektiv. Flere detaljer om status for denne sjeldne artens forekomster i Lillestrøm og Gjerdrum finnes i nyeste utgave av *Firbladet* (utgave 2025-2), utgitt av Oslo og Akershus Botaniske Forening. Foruten veikstarr var myra rik på myrkongle, og andre krevende arter som bekkeblom, teiebær, gulstarr, og myrtistel. Antagelig er det flere gras- og starrarter også her, om man sjekker senere i sesongen. For eksempel antar jeg at den basekrevende arten langstarr bør finnes her.

Figur 2. Veikstarr (VU), fra myra øst for Brumåsan.

Figur 3. Veikstarr (VU) voksende sammen med myrkongle og gråstarr.

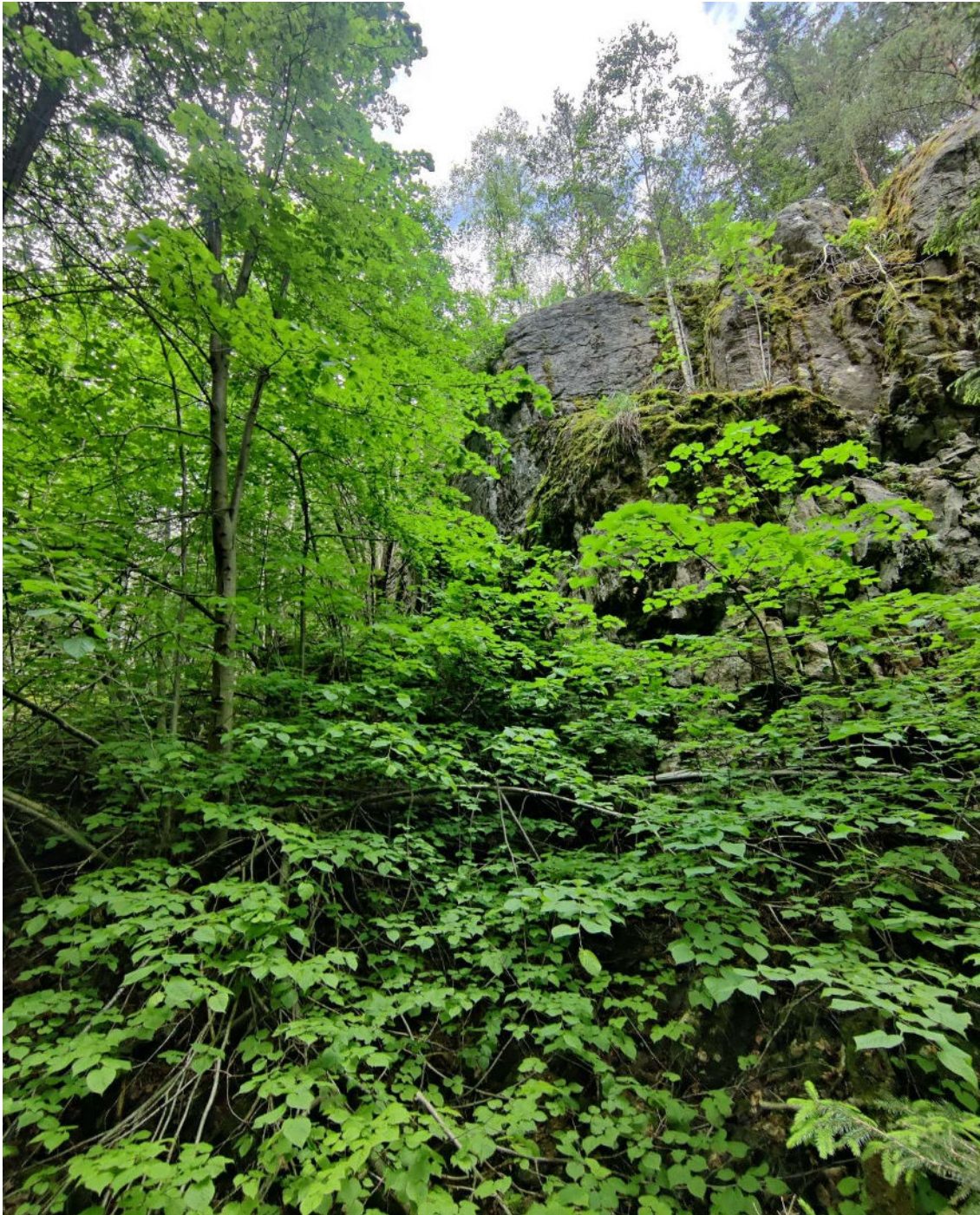
Figur 4. Habitat for veikstarr, mest i myrkonglesump med innslag av svartor.

Figur 5. Krattfiol fra Seterlia.

Vi fortsatte langs bunnen av skrenten i nordvestlig retning, og holdte oss omtrent på marin grense (~220 moh) hele veien opp mot starten av Seterlia. Der hvor skrenten møtte en bekk var det et rikt mikrohabitat som var mindre påvirket av hogst enn tilgrensende områder. Bergveggene var her stedvis dekket av indikatorarten krusfellmose, og fjellhyllene huset kravstore plantearter som fingerstarr, firblad, trollbær, skogsalat, blåveis, maurarve, sløke, og ikke minst krattfiol. I tillegg var det flere store kloner av rødlistearten lind (NT – nær truet) her.

Denne lille flekken kan anses som et fragment av lågurtskog som antagelig ville strekt seg lengre nedover skråningen hvis det ikke var for hardt skogbruk som nå har laget for skyggefulle forhold for de fleste karplanter. Dette var også tydelig videre bortover Seterlia og Steinbakken, hvor det flere steder kom fram enkeltforekomster av basekrevende plantearter, men hvor forstyrrelsene har vært så store at det ikke lengre er en økologisk intakt lågurtskog. Forholdene ligger likevel til rette for at området kan tilbakeføres til verdifull lågurtgranskog om det ikke utføres flere flatehogster, og i stedet får utvikle seg fritt med eventuell skånsom tynningshogst.

Figur 6. Lind (NT) i massevis, fra skrent ved Seterlia.

Figur 7. Krusfelmose, fra rikere bergvegg ved Seterlia.

Våråsen-Kanamåsan, m/ nærliggende områder

Tur nummer to gikk til området mellom Våråsen og Kanamåsan, hvor det er framlagt planer om å bygge flere store vindmøller. Som tidligere vindkraftprosjekter har vist vil dette føre til inngrep i terrenget, ikke minst på grunn av behovet for å lage kilometervis med vei som egner seg til frakt av de store turbinbladene. Her fikk vi følge av Øystein fra «Øysteins turside», som også har laget et generelt turreferat her: <https://turside.no/index.php/turmeny/turblogg/turer-i-skogen/lillestrom-kommune/kartleggingstur-med-biolog-ved-varasen>.

Hele det aktuelle området her er over marin grense, og det var heller ikke registrert noen områder med eldre skog i dette området. Vi konsentrerte oss derfor om å oppsøke bekkekløfter og bergvegger for å finne steder hvor eventuell mineralnæring kunne påvirke floraen i rikere retning. I tillegg undersøkte vi den generelle floraen i området, og besøke myrer og tjernkanter.

Ingen rødlistearter ble funnet, og stort sett var områdene nokså fattige, men med enkelte innslag av rikere naturtyper. For eksempel ble det i Sarpdalen funnet et område som antagelig tidligere har vært rik gransumpskog, men som nå er grøftet. Likevel var det gjenstående mjørdurt, gulstarr, hvitbladtistel, sumphaukeskjegg, og enghumleblom. Det kan tenkes at nubbestarr (NT) kan finnes nær bekkesig eller jevnt fuktige partier av dette området, da habitatet ellers virket lovende, men arten ble ikke funnet denne gangen. Sumpskogen her har godt potensiale for å komme seg igjen om grøftingen reverseres.

Både Sarpdalsmyra og Kanamåsan ble besøkt, og selv om disse i all hovedsak utgjør fattige jordvannsmyrer, så er de økologisk intakte og sådan verdifulle stykker natur. Kanamåsan ble

stedvis målt til å være mange meter dyp (Rebecca Madsen, pers. komm.), og utgjør derfor et viktig karbonlager så vel som en flomdempende økosystemtjeneste. Ved eventuell utbygging er det derfor særs viktig at Kanamåsan ikke røres, og ikke utsettes for drenerende effekter fra nærgående veibygging, da dette kan «punktere» myra og føre til at økosystemet her kollapser.

Figur 8. Rikere sumpskogspreget fra Sarpdalen, men grøften til høyre i bilde ser ut til å drenere skogen, og det er per nå ikke torvdannelse, selv om mange karplanter som tilhører sumpskog vokser her.

Søkeparametre: 2025 - 2025, En flate (polygon) begrenser søket, Vis bare mine observasjoner, Inkluder usikre, Ikke vis observasjoner som inngår i sammenslåtte funn,

Karplanter (157)

Antall funn

1.	sløke <i>Angelica sylvestris</i> L.	6
2.	hundekjeks <i>Anthriscus sylvestris</i> (L.) Hoffm.	1
3.	ryllik <i>Achillea millefolium</i> L.	1
4.	nyseryllik <i>Achillea ptarmica</i> L.	2
5.	burot <i>Artemisia vulgaris</i> L.	1
6.	åkertistel <i>Cirsium arvense</i> (L.) Scop.	1
7.	hvitbladtistel <i>Cirsium heterophyllum</i> (L.) Hill	3
8.	myrtistel <i>Cirsium palustre</i> (L.) Scop.	6
9.	sumphaukeskjegg <i>Crepis paludosa</i> (L.) Moench	1
10.	prestekrage <i>Leucanthemum vulgare</i> Lam.	4
11.	skogsalat <i>Mycelis muralis</i> (L.) Dumort.	4
12.	føllblom <i>Scorzoneroidea autumnalis</i> (L.) Moench	2
13.	gullris <i>Solidago virgaurea</i> L.	4
14.	reinfann <i>Tanacetum vulgare</i> L.	1
15.	hestehov <i>Tussilago farfara</i> L.	4
16.	fagerklokke <i>Campanula persicifolia</i> L.	4
17.	bukkeblad <i>Menyanthes trifoliata</i> L.	5
18.	maurarve <i>Moehringia trinervia</i> (L.) Clairv.	2
19.	rustjerneblom <i>Stellaria longifolia</i> Muhl. ex Willd.	1
20.	smalsoldogg <i>Drosera anglica</i> Huds.	1
21.	rundsoldogg <i>Drosera rotundifolia</i> L.	2
22.	harerug <i>Bistorta vivipara</i> (L.) Delarbre	1
23.	matsyre <i>Rumex acetosa</i> L.	1
24.	linnea <i>Linnaea borealis</i> L.	4
25.	vendelrot <i>Valeriana sambucifolia</i> J.C.Mikan ex Pohl	7
26.	hvitlyng <i>Andromeda polifolia</i> L.	4
27.	røsslyng <i>Calluna vulgaris</i> (L.) Hull	5
28.	krekleng <i>Empetrum nigrum</i> L.	3
29.	nikkevintergrønn <i>Orthilia secunda</i> (L.) House	6
30.	stortranebær <i>Oxycoccus palustris</i> Pers.	3
31.	perlevintergrønn <i>Pyrola minor</i> L.	4
32.	blåbær <i>Vaccinium myrtillus</i> L.	6
33.	blokkebær <i>Vaccinium uliginosum</i> L.	5
34.	tyttebær <i>Vaccinium vitis-idaea</i> L.	5
35.	skogstjerne <i>Lysimachia europaea</i> (L.) U.Manns & Anderb.	3
36.	knollerteknapp <i>Lathyrus linifolius</i> (Reichard) Bässler	4
37.	tiriltunge <i>Lotus corniculatus</i> L.	5
38.	rødkløver <i>Trifolium pratense</i> L.	2
39.	skogvikke <i>Vicia sylvatica</i> L.	2
40.	svartor <i>Alnus glutinosa</i> (L.) Gaertn.	8
41.	gråor <i>Alnus incana</i> (L.) Moench	2
42.	bjørk <i>Betula pubescens</i> Ehrh. └─ dunbjørk <i>Betula pubescens</i>	1
43.	pors <i>Myrica gale</i> L.	2
44.	hvitmaure <i>Galium boreale</i> L.	3
45.	myrmaure <i>Galium palustre</i> L.	6
46.	jonsokkoll <i>Ajuga pyramidalis</i> L.	2
47.	blåkoll <i>Prunella vulgaris</i> L.	4
48.	tettegras <i>Pinguicula vulgaris</i> L.	7
49.	stormarimjelle <i>Melampyrum pratense</i> L.	2

50.	småmarimjelle <i>Melampyrum sylvaticum</i> L.	3
51.	småengkall <i>Rhinanthus minor</i> L.	4
52.	tveskjeggveronika <i>Veronica chamaedrys</i> L.	1
53.	legeveronika <i>Veronica officinalis</i> L.	5
54.	veikveronika <i>Veronica scutellata</i> L.	1
55.	firkantperikum <i>Hypericum maculatum</i> Crantz	2
56.	osp <i>Populus tremula</i> L.	3
57.	ørevier <i>Salix aurita</i> L.	3
58.	selje <i>Salix caprea</i> L.	5
59.	lappvier <i>Salix lapponum</i> L.	3
60.	storvier <i>Salix myrsinifolia</i> Salisb. └─ svartvier <i>Salix myrsinifolia</i>	1
61.	heivier <i>Salix repens</i> L.	2
62.	hundefiol <i>Viola canina</i> L.	2
63.	krattfiol <i>Viola mirabilis</i> L.	1
64.	myrfiol <i>Viola palustris</i> L.	5
65.	skogfiol <i>Viola riviniana</i> Rchb.	13
66.	lind <i>Tilia cordata</i> Mill. NT	2
67.	geitrams <i>Chamaenerion angustifolium</i> (L.) Scop.	4
68.	myrmjølke <i>Epilobium palustre</i> L.	2
69.	gjøkesyre <i>Oxalis acetosella</i> L.	5
70.	trollbær <i>Actaea spicata</i> L.	1
71.	hvitveis <i>Anemone nemorosa</i> L.	13
72.	bekkeblom <i>Caltha palustris</i> L.	11
73.	blåveis <i>Hepatica nobilis</i> Schreb.	7
74.	bakkesoleie <i>Ranunculus acris</i> L. └─ engsoleie <i>Ranunculus acris</i>	5
75.	krypsoleie <i>Ranunculus repens</i> L.	1
76.	ballblom <i>Trollius europaeus</i> L.	1
77.	trollhegg <i>Frangula alnus</i> Mill.	3
78.	myrhatt <i>Comarum palustre</i> L.	5
79.	mjødurt <i>Filipendula ulmaria</i> (L.) Maxim.	7
80.	markjordbær <i>Fragaria vesca</i> L.	9
81.	enghumleblom <i>Geum rivale</i> L.	3
82.	tepperot <i>Potentilla erecta</i> (L.) Räusch.	5
83.	hegg <i>Prunus padus</i> L.	2
84.	molte <i>Rubus chamaemorus</i> L.	3
85.	bringebær <i>Rubus idaeus</i> L.	3
86.	teiebær <i>Rubus saxatilis</i> L.	9
87.	rogn <i>Sorbus aucuparia</i> L.	1
88.	smørbukk <i>Hylotelephium maximum</i> (L.) Holub	3
89.	myrkongle <i>Calla palustris</i> L.	3
90.	liljekonvall <i>Convallaria majalis</i> L.	3
91.	maiblom <i>Maianthemum bifolium</i> (L.) F.W.Schmidt	4
92.	kantkonvall <i>Polygonatum odoratum</i> (Mill.) Druce	1
93.	korallrot <i>Corallorhiza trifida</i> Châtel.	4
94.	blekmarihand <i>Dactylorhiza maculata</i> (L.) Soó	2
95.	blekmarihand <i>Dactylorhiza maculata</i> (L.) Soó └─ flekkmarihand <i>Dactylorhiza maculata</i>	1
96.	småtvblad <i>Neottia cordata</i> (L.) Rich.	1
97.	firblad <i>Paris quadrifolia</i> L.	6
98.	gråstarr <i>Carex canescens</i> L.	2
99.	strengstarr <i>Carex chordorrhiza</i> L. f.	2
100.	grønnstarr <i>Carex demissa</i> Hornem.	1
101.	fingerstarr <i>Carex digitata</i> L.	11

102.	veikstarr <i>Carex disperma</i> Dewey VU	13
103.	stjernestarr <i>Carex echinata</i> Murray	5
104.	gulstarr <i>Carex flava</i> L.	7
105.	granstarr <i>Carex globularis</i> L.	1
106.	trådstarr <i>Carex lasiocarpa</i> Ehrh.	6
107.	småstarr <i>Carex nigra</i> (L.) Reichard	1
108.	småstarr <i>Carex nigra</i> (L.) Reichard └─ stolpestarr <i>Carex nigra</i> (Fr.) Soó	2
109.	småstarr <i>Carex nigra</i> (L.) Reichard └─ slåttestarr <i>Carex nigra</i>	4
110.	bleikstarr <i>Carex pallescens</i> L.	5
111.	kornstarr <i>Carex panicea</i> L.	1
112.	sveltstarr <i>Carex pauciflora</i> Lightf.	4
113.	frynsestarr <i>Carex paupercula</i> Michx.	5
114.	bråtestarr <i>Carex pilulifera</i> L.	2
115.	flaskestarr <i>Carex rostrata</i> Stokes	2
116.	slirestarr <i>Carex vaginata</i> Tausch	6
117.	sennegras <i>Carex vesicaria</i> L.	3
118.	duskull <i>Eriophorum angustifolium</i> Honck.	4
119.	torvull <i>Eriophorum vaginatum</i> L.	4
120.	hvitmyrak <i>Rhynchospora alba</i> (L.) Vahl	1
121.	skogsivaks <i>Scirpus sylvaticus</i> L.	1
122.	skogsiv <i>Juncus alpinoarticulatus</i> Chaix	1
123.	knappsiv <i>Juncus conglomeratus</i> L.	2
124.	lyssiv <i>Juncus effusus</i> L.	5
125.	trådsiv <i>Juncus filiformis</i> L.	4
126.	bakkefrytle <i>Luzula multiflora</i> (Ehrh.) Lej.	1
127.	bakkefrytle <i>Luzula multiflora</i> (Ehrh.) Lej. └─ engfrytle <i>Luzula multiflora</i>	2
128.	hårfrytle <i>Luzula pilosa</i> (L.) Willd.	2
129.	hundekvein <i>Agrostis canina</i> L.	1
130.	engkvein <i>Agrostis capillaris</i> L.	1
131.	gulaks <i>Anthoxanthum odoratum</i> L.	2
132.	smyle <i>Avenella flexuosa</i> (L.) Drejer	4
133.	snerprørkvein <i>Calamagrostis arundinacea</i> (L.) Roth	3
134.	skogrørkvein <i>Calamagrostis phragmitoides</i> Hartm.	3
135.	kvassbunke <i>Deschampsia cespitosa</i> (L.) P.Beauv. └─ sølvbunke <i>Deschampsia cespitosa</i>	2
136.	mannasøtgras <i>Glyceria fluitans</i> (L.) R.Br.	10
137.	hengeaks <i>Melica nutans</i> L.	7
138.	finnskjegg <i>Nardus stricta</i> L.	1
139.	takrør <i>Phragmites australis</i> (Cav.) Trin. ex Steud.	1
140.	lundrapp <i>Poa nemoralis</i> L.	1
141.	einer <i>Juniperus communis</i> L.	2
142.	gran <i>Picea abies</i> (L.) H.Karst.	3
143.	furu <i>Pinus sylvestris</i> L.	4
144.	lusegras <i>Huperzia selago</i> (L.) Bernh. ex Schrank & Mart.	4
145.	stri kråkefot <i>Lycopodium annotinum</i> L.	3
146.	myk kråkefot <i>Lycopodium clavatum</i> L.	2
147.	svartburkne <i>Asplenium trichomanes</i> L.	6
148.	skogburkne <i>Athyrium filix-femina</i> (L.) Roth	4
149.	skjørlok <i>Cystopteris fragilis</i> (L.) Bernh.	4
150.	fugletelg <i>Gymnocarpium dryopteris</i> (L.) Newman	3
151.	einstape <i>Pteridium aquilinum</i> (L.) Kuhn	2
152.	broddtelg <i>Dryopteris carthusiana</i> (Vill.) H.P.Fuchs	2
153.	sauetelg <i>Dryopteris expansa</i> (C.Presl) Fraser-Jenk. & Jermy	2

154.	ormetelg <i>Dryopteris filix-mas</i> (L.) Schott	1
155.	sisselrot <i>Polypodium vulgare</i> L.	2
156.	hengeving <i>Phegopteris connectilis</i> (Michx.) Watt	4
157.	lodnebregne <i>Woodsia ilvensis</i> (L.) R.Br.	3
158.	åkersnelle <i>Equisetum arvense</i> L.	1
159.	elvesnelle <i>Equisetum fluviatile</i> L.	3
160.	engsnelle <i>Equisetum pratense</i> Ehrh.	2
161.	skogsnelle <i>Equisetum sylvaticum</i> L.	2

Moser (2)

Antall funn

162.	krusfellmose <i>Exsertotheca crispa</i> (Hedw.) S.Olsson, Enroth & D.Quandt	1
163.	fjærmose <i>Ptilium crista-castrensis</i> (Hedw.) De Not.	1

Fugler (2)

Antall funn

164.	svartspett <i>Dryocopus martius</i> (Linnaeus, 1758)	1
165.	nøtteskrike <i>Garrulus glandarius</i> (Linnaeus, 1758)	1